

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-14-05-492

Chișinău

"30" iunie 2016

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolului 73 și articolului 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

Proiectul se regăsește în anexa XI, capitolul 16 Mediul înconjurător, (art..91) a Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

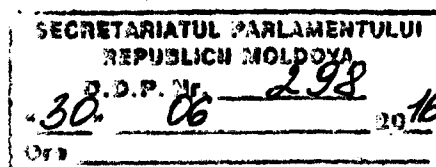
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Anexă: Hotărârea Guvernului nr.804 din 28 iunie 2016	- 2 ex.
Proiectul de lege cu privire la infrastructura națională de date spațiale	- 1 ex.
Nota informativă	- 1 ex.
Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție	- 1 ex.
Avizul Ministerului Justiției	- 1 ex.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Ex. A. Albul
Tel. 022 250 241

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 804
din 28 iunie 2016
Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la infrastructura națională de date spațiale

În temeiul prevederilor Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.131-133, art. 1018), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

Prim-ministru

Coordonează:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei**

Ministrul mediului

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Octavian CALMÎC

Valeriu Munteanu

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****cu privire la infrastructura națională de date spațiale**

Prezenta lege transpune Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L108 din 25 aprilie 2007.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul și scopul legii**

(1) Prezenta lege reglementează activitățile ce apar în procesul instituirii infrastructurii naționale de date spațiale în Republica Moldova, prevede standardele aferente datelor spațiale și elimină restricțiile politice privind geoinformațiile necesare implementării politicilor comunitare din domeniul mediului și a politicilor sau activităților cu impact asupra mediului, cu gestionarea datelor spațiale prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale.

(2) Prezenta lege are ca scop asigurarea cadrului legislativ și instituțional necesar creării și instituirii infrastructurii naționale de date spațiale în Republica Moldova, precum și stabilirea măsurilor necesare partajării datelor spațiale în format digital pe teritoriul țării, precum și integrării acesteia în infrastructurii europene de date spațiale.

Articolul 2. Noțiuni generale

În prezenta lege sînt utilizate următoarele noțiuni generale:

infrastructura națională de date spațiale – metadate, seturi de date spațiale și servicii de date spațiale, servicii și tehnologii de rețea, acorduri de colaborare, accesare și utilizare, precum și mecanisme, procese și proceduri de coordonare și monitorizare stabilite, utilizate sau puse la dispoziție în conformitate cu prevederile prezentei legi;

date spațiale – orice date cu referire directă sau indirectă la o locație sau o zonă geografică specifică;

set de date spațiale – colecție identificabilă de date spațiale;

servicii de date spațiale – operațiuni care pot fi executate asupra datelor spațiale incluse în seturile de date spațiale sau asupra metadatelor corespunzătoare, prin utilizarea unei aplicații informatice;

obiect spațial – reprezentare abstractă a unui fenomen real, care corespunde unei locații sau zone geografice specifice;

metadate – informații care descriu seturi și servicii de date spațiale și care permit căutarea, inventarierea și utilizarea acestora;

autoritatea coordonatoare – Agenția Relații Funciare și Cadastru, autoritatea administrativă centrală care implementează politica în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale și are rol coordonator pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în conformitate cu prevederile prezentei legi;

interoperabilitate – posibilitate de combinare a seturilor de date spațiale și de interacționare a serviciilor fără intervenție manuală repetitivă, astfel încât rezultatul să fie coerent, iar valoarea adăugată a seturilor și serviciilor de date spațiale să crească;

geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale – portal web care asigură accesul la datele spațiale, oferă informații despre datele spațiale și serviciile de rețea ale uneia sau mai multor autorități publice, asigură, de asemenea, posibilitatea de căutare, vizualizare și descărcare a datelor spațiale din diferite surse și reprezintă un element – cheie în cadrul unei infrastructuri naționale de date spațiale;

autoritate publică:

a) orice autoritate a administrației publice centrale și locale, alte autorități administrative centrale (autoritățile administrative din subordine, serviciile publice desconcentrate și cele aflate în subordine, precum și instituțiile publice în care ministerul, Cancelaria de Stat sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator) responsabile de seturile de date spațiale;

b) orice instituții publice autonome, precum și persoane juridice de drept privat care prestează servicii publice, în limitele competențelor prevăzute de lege, și care nemijlocit cuprind activități și servicii specifice legate de datele spațiale;

terț – orice persoană fizică sau juridică, alta decât o autoritate publică.

Articolul 3. Reglementarea juridică a infrastructurii naționale de date spațiale

(1) Legislația privind infrastructura națională de date spațiale are la bază Constituția Republicii Moldova, tratatele și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, respectiva lege, actele legislative și normative privind securitatea Republicii Moldova, păstrarea informației secrete, protecția datelor cu caracter personal, dreptul proprietății intelectuale.

(2) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

(3) Prevederile prezentei legi nu afectează existența drepturilor de proprietate intelectuală privind elementele constitutive ale seturilor de date

spațiale sau dreptul de deținere a acestora de către autoritățile publice, în domeniul specific de activitate.

Articolul 4. Domeniul de aplicare a prezentei legi

(1) Domeniul de aplicare a prezentei legi va cuprinde infrastructura națională de date spațiale pentru întreg teritoriul Republicii Moldova controlat de autoritățile constituționale.

(2) Pentru a fi reglementate de prezenta lege, datele spațiale trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie parte a seturilor de date spațiale incluse în anexele nr.1, 2 și 3 la prezenta lege;

b) să fie disponibile în format digital;

c) să fie deținute de către sau în numele uneia dintre autoritățile publice enumerate la art. 2;

d) să fie deținute de un terț, cu condiția că Guvernul sau autoritatea publică desemnată de acesta decide dacă terțul care nu este responsabil pentru date spațiale poate participa la infrastructura națională de date spațiale.

Articolul 5. Responsabilitatea pentru datele spațiale

(1) Autoritățile publice, în limita competențelor lor funcționale și cerințelor prezentei legi, participă și promovează infrastructura națională de date spațiale prin acordarea accesului la seturile și serviciile de date spațiale deținute, precum și asigurarea descrierii acestora.

(2) Autoritățile publice vor asigura ca datele spațiale, serviciile de rețea și metadatele să fie complete, calitative și disponibile publicului, iar utilizarea și partajarea lor se realizează în cadrul infrastructurii naționale de date spațiale, prin îndeplinirea prevederilor prezentei legi.

(3) Responsabilitățile autorităților publice pentru seturile de date spațiale prevăzute în anexele nr. 1, 2 și 3 la prezenta lege se stabilesc printr-o hotărâre a Guvernului.

Capitolul II METADATELE

Articolul 6. Conținutul metadatelor

Metadatele pentru seturile și serviciile de date spațiale vor conține informații cu privire la:

a) gradul de conformitate a seturilor de date spațiale cu prevederile art. 7 alin. (2), art. 8 alin. (3) și art. 9 alin. (5);

b) tarifele, termenii și alte condiții de accesare și de utilizare a seturilor și serviciilor de date spațiale;

c) calitatea și validitatea seturilor de date spațiale;

d) autoritățile publice responsabile de elaborarea, administrarea și distribuirea seturilor și serviciilor de date spațiale;

e) restricțiile cu privire la posibilitățile de acces a publicului la seturile și serviciile de date spațiale.

Articolul 7. Crearea metadatelor

(1) Autoritățile publice sînt obligate să creeze și să actualizeze metadatele pentru seturile și serviciile de date spațiale.

(2) Normele de creare și actualizare a metadatelor sînt reglementate printr-un Regulament aprobat de Guvern.

(3) Autoritățile publice, din data intrării în vigoare a Regulamentului prevăzut la alin. (2), vor crea metadatele conform următorului calendar:

- a) pentru anexele nr. 1 și 2 la prezenta lege, în termen de 2 ani;
- b) pentru anexa nr. 3 la prezenta lege, în termen de 4 ani.

Capitolul III

Interoperabilitatea, serviciile de rețea și partajarea datelor

Articolul 8. Interoperabilitatea

(1) Interoperabilitatea și armonizarea seturilor și serviciilor de date spațiale se realizează potrivit normelor de aplicare prevăzute la alin. (3).

(2) Autoritatea coordonatoare, la cererea Guvernului, furnizează informațiile necesare analizelor privind fezabilitatea și proporționalitatea în ceea ce privește eventualele costuri și beneficii pe care le-ar putea genera normele care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și de armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, pe baza informațiilor transmise de către autoritățile publice.

(3) Normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, luînd în considerare ca o primă opțiune reutilizarea platformelor tehnologice guvernamentale și serviciilor electronice guvernamentale instituite de Guvern, precum și termenul de implementare sînt reglementate printr-un Regulament aprobat de Guvern. Normele de aplicare vor include: definiția și clasificarea obiectelor spațiale cu relevanță pentru seturile de date spațiale prevăzute la anexele nr. 1, 2 și 3 la prezenta lege, precum și modalitățile de georeferențiere a acestor date spațiale.

Articolul 9. Serviciile de rețea

(1) Autoritățile publice responsabile de seturile de date spațiale vor institui următoarea rețea de servicii:

a) servicii de căutare, care permit identificarea seturilor și serviciilor de date spațiale pe baza conținutului metadatelor corespunzătoare și afișarea conținutului acestora;

b) servicii de vizualizare, care permit cel puțin afișarea, navigarea, zoom-area (zoom-in, zoom-out), rotirea panoramică, suprapunerea vizuală a seturilor de date spațiale, precum și afișarea informațiilor explicative și a oricărui conținut pertinent al metadatelor;

c) servicii de descărcare, care permit descărcarea de copii ale seturilor de date spațiale complete sau parțiale, precum și accesarea directă a acestora, atunci când este posibil;

d) servicii de transformare, care permit prelucrarea seturilor de date spațiale în vederea realizării interoperabilității.

(2) Serviciile de rețea trebuie să țină cont de cerințele utilizatorilor din domeniu, să fie ușor de utilizat, disponibile publicului și să poată fi accesate prin intermediul internetului sau prin orice alt mijloc de telecomunicație.

(3) Serviciile de transformare menționate la alin. (1) lit. d) sînt combinate cu celelalte servicii menționate la alineatul respectiv, încît să permită exploatarea tuturor serviciilor.

(4) Autoritatea coordonatoare, prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale pe care îl deține și care reprezintă geoportalul oficial al Republicii Moldova, asigură accesul la serviciile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b).

(5) Normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare sînt reglementate printr-un Regulament aprobat de Guvern.

Articolul 10. Criteriile de căutare

În sensul serviciilor menționate la art. 9 alin. (1) lit. (a), se aplică cel puțin următoarea combinație de criterii de căutare:

a) cuvintele-cheie;

b) clasificarea seturilor și serviciilor de date spațiale;

c) calitatea și validitatea seturilor de date spațiale;

d) gradul de conformitate cu normele de aplicare care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și, în măsura posibilităților, de armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, destinate să modifice elemente neesențiale, este determinat de autoritatea coordonatoare;

e) localizarea geografică;

f) condițiile de accesare și de utilizare a seturilor și serviciilor de date spațiale;

g) autoritățile publice responsabile de stabilirea, administrarea, întreținerea și distribuirea serviciilor de date spațiale.

Articolul 11. Accesul la seturile și serviciile de date spațiale

(1) Dreptul de acces și utilizare a seturilor de date spațiale și serviciilor aferente este asigurat oricărei persoane în condițiile prezentei legi.

(2) În conformitate cu alin. (1) al prezentului articol, accesul publicului la seturile și serviciile de date spațiale este limitat doar prin reglementări de lege organică și dacă acesta ar afecta în mod negativ:

a) protecția securității naționale și ordinii publice;

b) relațiile internaționale;

c) respectarea drepturilor altei persoane;

d) desfășurarea procedurilor judiciare, dreptul oricărei persoane de a avea parte de un proces echitabil;

e) confidențialitatea informațiilor comerciale sau industriale, fiscale, statistice și a secretului de stat;

f) protecția datelor cu caracter personal și a dreptului de proprietate intelectuală;

g) protecția mediului la care se referă aceste informații, cum ar fi localizarea unor specii rare.

(3) Furnizarea seturilor și serviciilor de date spațiale de către autoritățile publice se face cu respectarea legislației naționale cu privire la accesul la informație, secretul de stat, secretul comercial, secretul statistic și protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 12. Utilizarea seturilor și serviciilor de date spațiale

(1) Serviciile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a) și b) sînt disponibile publicului cu titlu gratuit.

(2) Autoritățile publice care asigură serviciile menționate la art. 9 alin. (1) lit. c) și d) încasează plăți care nu trebuie să depășească costul de colectare, producere, reproducere și difuzare a seturilor de date spațiale.

(3) Tarifele pentru serviciile de rețea sînt reglementate printr-un Regulament aprobat de Guvern.

(4) Utilizarea serviciilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. c) și d) se efectuează prin intermediul unei cereri electronice amplasate pe pagina web a autorității publice, care va putea fi accesată prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale.

Articolul 13. Partajarea datelor

(1) Partajarea seturilor și serviciilor de date spațiale permit autorităților publice să obțină accesul la acestea, să facă schimb și să utilizeze seturile și serviciile respective în scopul îndeplinirii necesităților publice, precum și a realizării infrastructurii naționale de date spațiale.

(2) Pentru realizarea partajării seturilor de date spațiale, autoritățile publice încheie între ele acorduri de colaborare.

(3) Normele de partajare a seturilor de date spațiale și serviciilor aferente între autoritățile publice și terți sînt reglementate printr-un regulament aprobat de Guvern.

Capitolul IV

TRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE ȘI TERȚILOR

Articolul 14. Atribuțiile Guvernului

În vederea realizării infrastructurii naționale de date spațiale, Guvernul asigură:

a) promovarea politicii de stat în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;

b) organizarea, elaborarea și îndeplinirea programelor, concepțiilor și strategiilor naționale în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;

- c) organizarea, elaborarea și implementarea legilor și actelor normative în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;
- d) organizarea, controlul și supravegherea de stat în ceea ce privește respectarea normelor infrastructurii naționale de date spațiale;
- e) crearea și organizarea geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale;
- f) stabilirea împuternicirii autorităților publice în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale.

Articolul 15. Atribuțiile autorității coordonatoare

Autoritatea coordonatoare îndeplinește următoarele atribuții:

- a) elaborează proiecte de acte legislative și normative în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;
- b) implementează și monitorizează politica de stat în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;
- c) coordonează contribuțiile furnizorilor și utilizatorilor de servicii în ceea ce privește identificarea seturilor de date corespunzătoare, necesitățile utilizatorilor, furnizarea de informații privind practicile existente și prezentarea informației privind punerea în aplicare a prezentei legi;
- d) asigură activitatea Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale;
- e) creează și administrează geoportalul infrastructurii naționale de date spațiale;
- f) asigură compatibilitatea geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale cu geoportalul european;
- g) asigură accesul sau linkul către serviciile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a) și b) prin intermediul geoportalului infrastructurii naționale de date spațiale;
- h) asigură managementul pentru dezvoltarea și actualizarea infrastructurii naționale de date spațiale, potrivit competențelor specifice domeniului de activitate;
- i) monitorizează implementarea și utilizarea infrastructurii naționale de date spațiale, asigură raportarea către Guvern.

Articolul 16. Atribuțiile autorităților publice

(1) Autoritățile publice, în limitele prezentei legi, asigură actualizarea și integrarea seturilor de date spațiale în infrastructura națională de date spațiale.

(2) În vederea realizării infrastructurii naționale de date spațiale, autoritățile publice îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) participă la elaborarea și implementarea politicii de stat în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale în limitele și condițiile legii;
- b) informează autoritatea coordonatoare despre neîndeplinirea de către autoritățile responsabile a atribuțiilor ce le revin potrivit prevederilor prezentei legi și consecințele situației create;
- c) conlucrează și colaborează în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;

d) asigură accesul autorităților publice sau al terților la seturile și serviciile de date spațiale.

Articolul 17. Atribuțiile terților

În vederea realizării infrastructurii naționale de date spațiale, terții îndeplinesc următoarele atribuții:

a) contribuie cu metadate și seturi de date spațiale în limita competenței sale în conformitate cu prezenta lege;

b) conlucrează și colaborează în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale;

c) participă la elaborarea și implementarea politicii în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale.

Capitolul V

CONSILIUL INFRASTRUCTURII NAȚIONALE DE DATE SPAȚIALE

Articolul 18. Componența și structura Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale

(1) Consiliul infrastructurii naționale de date spațiale, este creat pe lângă autoritatea coordonatoare, fără a avea statut de persoană juridică.

(2) Consiliul infrastructurii naționale de date spațiale este colegial și va avea funcție consultativă în politica de dezvoltare a infrastructurii naționale de date spațiale.

(3) Consiliul infrastructurii naționale de date spațiale va fi compus din reprezentanți de nivel decizional, delegați de autoritățile publice centrale, organele reprezentative ale autorităților publice locale și societatea civilă.

(4) Componența și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale se aprobă de către Guvern.

Articolul 19. Atribuțiile Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale

Atribuțiile Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale sînt:

a) elaborează și propune Guvernului spre aprobare Planul de activitate privind implementarea infrastructurii naționale de date spațiale;

b) informează autoritatea coordonatoare, semestrial sau ori de cîte ori este necesar, despre stadiul implementării activităților prevăzute în Planul de activitate;

c) consultă stabilirea componenței seturilor de date spațiale și altor decît cele prevăzute în anexele nr. 1, 2 și 3 la prezenta lege;

d) consultă normele și condițiile de aplicare pentru accesarea și utilizarea seturilor de date spațiale;

e) consultă și înaintează propuneri la elaborarea acordului de colaborare cu autoritățile partenere colaboratoare și terți;

- f) constituie grupuri de specialiști în vederea îndeplinirii Planului de activitate privind implementarea infrastructurii naționale de date spațiale;
- g) propune teme și subteme grupurilor de specialiști înființate la nivelul membrilor Consiliului infrastructurii naționale de date spațiale;
- h) recomandă standarde de definire a conținutului, structurii, formei, calității datelor spațiale care sînt necesare pentru a obține un format comun și interoperabil al datelor.

Capitolul VI DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20. Finanțarea infrastructurii naționale de date spațiale

- (1) Lucrările ce țin de partajarea datelor spațiale în formă electronică și menținere a infrastructurii naționale de date spațiale vor fi finanțate din bugetele autorităților administrației publice responsabile de seturile de date spațiale, precum și din alte surse legale.
- (2) Autoritățile publice responsabile de seturile de date spațiale vor prevedea anual mijloace financiare necesare pentru realizarea atribuțiilor ce le revin conform prezentei legi.

Articolul 21.

- (1) Prezenta lege va intra în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării ei.
- (2) Guvernul în decurs de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:
 - a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru modificarea legislației în vigoare în conformitate cu legea;
 - b) va elabora și va aproba cadrul normativ necesar implementării prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Seturi de date spațiale

1. Sistemele de coordonate de referință

Sistem de referință unic în spațiu a informațiilor spațiale, alcătuite dintr-un set de coordonate rectangulare (x, y, z) și/sau latitudine, longitudine și altitudine, bazate pe o dată geodezică orizontală și o dată geodezică verticală.

2. Sistemele de caroiaj geografic

Caroiaj multirezoluție armonizat, avînd punct de origine comun, cu localizarea și mărimea standard ale celulelor.

3. Denumirile geografice

Nume de zone, regiuni, localități, orașe mari, suburbii, orașe mici sau așezări ori orice alt element geografic sau topografic de interes public sau istoric.

4. Unitățile administrative

Unități administrative delimitînd zonele în care Republica Moldova deține și/sau își exercită competența, la nivel local, regional și național, separate prin limite administrative.

5. Adresele

Localizarea proprietăților, bazată pe identificatori de adresă, de obicei numele străzii, numărul casei și codul poștal.

6. Terenul

Zone stabilite de registrele cadastrale sau echivalente

7. Rețelele de transport

Rețele de transport rutier, feroviar, aerian, pe apă și infrastructura asociată. Cuprinde, de asemenea, legături între diferite rețele

8. Hidrografia

Elementele hidrografice, precum și toate celelalte corpuri de apă și elementele legate de acestea, inclusiv bazinele și subbazinele hidrografice.

9. Ariile naturale protejate de stat și zonele de protecție

Arii naturale protejate și zonele construite protejate desemnate sau administrate în cadrul legislativ internațional și intern, în vederea îndeplinirii unor obiective specifice de conservare.

Seturi de date spațiale

1. Elevația

Modele digitale altimetrice ale suprafețelor terestre. Include altimetria terestră, batimetria și linia de coastă.

2. Acoperirea terestră

Acoperirea fizică și biologică a suprafeței terestre, inclusiv suprafețele artificiale, zonele agricole, pădurile, zonele (semi) naturale, zonele umede și corpurile de apă.

3. Ortoimaginile

Imagini georeferențiate ale suprafeței terestre, obținute cu senzori plasați pe sateliți sau aeropurtați.

4. Geologia

Caracterizarea geologică în funcție de structură și compoziție. Include roca de bază, straturile acvifere și geomorfologia.

Seturi de date spațiale

1. Unitățile statistice

Unități de difuzare sau de utilizare a informațiilor statistice.

2. Clădirile

Localizarea geografică a clădirilor.

3. Solurile

Soluri și subsoluri, caracterizate în funcție de adâncime, textură, structură și conținut al particulelor și materialului organic, schelet, eroziune, înclinație medie și capacitate anticipată de stocare a apei, după caz.

4. Categoriile de terenuri

Teritoriu caracterizat în funcție de dimensiunea funcțională actuală sau viitoare planificată sau de scopul socioeconomic (de exemplu rezidențial, industrial, comercial, agricol, forestier, de recreație).

5. Sănătatea și siguranța umană

Distribuția geografică a patologiilor dominante (alergii, tipuri de cancer, boli respiratorii etc.), precum și informațiile care indică efectul asupra sănătății (indicatorii biologici, scăderea fertilității, epidemiile) sau asupra bunăstării oamenilor (oboseala, stresul etc.), legat în mod direct (poluarea aerului, substanțele chimice, subțierea stratului de ozon, zgomotul etc.) sau indirect (mîncarea, organismele modificate genetic etc.) de calitatea mediului.

6. Serviciile de utilități publice și alte servicii publice

Includ servicii de utilitate publică precum sistemele de canalizare, de gestionare a deșeurilor, de aprovizionare cu energie electrică și apă, precum și servicii administrative și sociale publice, cum ar fi: adăposturi de protecție civilă, școli și spitale.

7. Instalațiile de monitorizare a mediului

Amplasarea și exploatarea instalațiilor de monitorizare a mediului, inclusiv observarea și măsurarea emisiilor și deversărilor nocive, a stării mediului înconjurător și a altor parametri ai ecosistemului (biodiversitate, arii protejate de stat etc.) de către sau în numele autorităților publice.

8. Instalațiile de producție și industrie

Parcurile de producție industrială, inclusiv instalațiile de captare a apei, extracție minieră și locuri de depozitare autorizate.

9. Instalațiile agricole și pentru acvacultură

Echipmentul și instalațiile de producție agricolă (inclusiv sisteme de irigație, sere și grajduri).

10. Repartizarea populației – demografia

Repartizarea geografică a populației, inclusiv caracteristicile populației și nivelurile de activitate, nivelul și indicii migrației populației, regrupate pe grilă, regiune, unitate administrativă sau altă unitate analitică.

11. Zonele de administrare/reglementare și unități de raportare

Zonele de administrare, reglementate sau folosite pentru raportare la nivel internațional, european, național, regional și local, includ gropile de gunoi,

zonele de protecție a surselor de apă potabilă, zonele/punctele de deversare a apelor uzate în corpuri de apă, zonele vulnerabile la nitrați, șenalele navigabile reglementate de pe mare sau din apele interne importante, zonele destinate descărcării deșeurilor, zonele în care există limitări cu privire la nivelurile de zgomot, zonele aprobate pentru prospectare și exploatare minieră, districtele bazinelor hidrografice, unitățile relevante de raportare și zonele de administrare a litoralului.

12. Zonele de risc natural

Zonele vulnerabile caracterizate în funcție de riscurile naturale (orice fenomen atmosferic, hidrologic, seismic, precum și incendiile, care, din cauza locației, a gravității și a frecvenței, pot afecta grav societatea), precum inundațiile, alunecările și surpările de teren, avalanșele, incendiile forestiere și cutremurele de pământ.

13. Condițiile atmosferice

Condițiile fizice din atmosferă. Sînt incluse datele spațiale bazate pe măsurători, pe modele sau pe o combinație între acestea, precum și locațiile de efectuare a măsurărilor.

14. Caracteristicile geografice meteorologice

Condițiile meteorologice și măsurărilor acestora: precipitații, temperatură, evapotranspirație, viteza și direcția vîntului.

15. Regiunile biogeografice

Zonele relativ omogene pe baza condițiilor ecologice, avînd caracteristici comune.

16. Habitatele

Zonele geografice caracterizate prin condiții ecologice specifice, procese, structură și funcții (de menținere a vieții) care sprijină fizic organismele care trăiesc acolo. Includ zonele terestre și acvatice care se disting prin caracteristicile lor geografice, abiotice și biotice, indiferent că acestea sînt naturale sau seminaturale.

17. Arealul speciilor

Repartizarea geografică a speciilor de animale și plante, regrupate pe grilă, regiune, unitate administrativă sau altă unitate analitică.

18. Resursele energetice

Resursele energetice incluzînd hidrocarburi, energia hidro, bioenergia, energia solară, energia eoliană etc., însoțite de informații relevante privind extinderea resursei, inclusiv prin adîncimea/înălțimea la care se află, după caz.

19. Resursele minerale

Resurse minerale incluzînd minereurile metalifere, mineralele industriale etc., însoțite de informații relevante privind extinderea resursei, inclusiv prin adîncimea/înălțimea la care se află, după caz.

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Legii cu privire la infrastructura națională de date spațiale

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului:

Proiectul Legii cu privire la Infrastructura națională de date spațiale (în continuare INDS) a fost elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, cu suportul organizațiilor a două state membre ale Uniunii Europene, Swedesurvey, Agenția pentru activități din străinătate Lantmäteriet (Autoritatea națională de Cartografie și Cadastru a Suediei) și Administrația Geodezică de stat din Croația în cadrul proiectului Twinning cu genericul „Organizarea, eficientizarea și automatizarea proceselor de cartografiere în Republica Moldova”.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului legislativ:

Elaborarea proiectului legii cu privire la INDS are drept scop ajustarea legislației naționale la legislația comunitară, respectiv, la Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE).

Scopul Directivei INSPIRE este de a stabili și dezvolta cadrul legal venit să sprijine crearea Infrastructurii pentru informații spațiale europene, în scopul realizării politicilor comunitare din domeniul protecției mediului și al politicilor sau activităților cu posibil impact asupra mediului. Directiva INSPIRE a fost elaborată de Comisia Europeană pentru a îmbunătăți coordonarea între autoritățile statelor membre la nivel comunitar, a suplini lipsa standardelor aferente datelor spațiale și pentru a depăși restricțiile politice privind geo-informațiile necesare implementării politicilor comunitare din domeniul mediului. De aceea este necesar ca toate informațiile spațiale să fie gestionate printr-un singur geo-portal la nivel comunitar, în conformitate cu prevederile Directivei INSPIRE.

INDS are ca obiectiv constituirea și dezvoltarea datelor spațiale printr-un geo-portal național, astfel încât autoritățile publice și publicul larg să beneficieze de acces îmbunătățit la aceste date. Prin implementarea Directivei INSPIRE se asigură coordonarea în mod unitar a aspectelor legate de datele spațiale a cărora deținător sînt autoritățile publice, cum ar fi: aspectele tehnice cu privire la interoperabilitate, folosirea serviciilor de rețea, principiile ce guvernează accesul la datele spațiale și costul aferent. INDS se bazează pe datele spațiale create de către fiecare autoritate publică. Este necesar, ca toate aceste date spațiale să fie compatibile cu datele spațiale a infrastructurii europene unice ținînd cont de regulile generale europene de implementare.

Prezentul proiect de lege asigură cadrul general legal instituirii INDS în Republica Moldova, compatibilă cu cerințele Directivei INSPIRE. Prin respectarea caracterului unitar al normelor de implementare la nivelul Comunității Europene, Republica Moldova, cu statut de țară-candidat la UE, se conformează cerințelor de punere în aplicare a prevederilor Directivei INSPIRE. Suplimentar, Directivei 2007/2/CE, se regăsește în prevederile Directivei 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, anexa XI la capitolul 16, Mediul înconjurător al Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, prin care RM se angajează să își apropie treptat cadrul legislativ național cu legislația UE.

Proiectul Legii cu privire la INDS asigură cadrul adaptării, actualizării și îmbunătățirii preciziei spațiale a datelor existente, va pune la dispoziție o serie de informații care vor face mai ușoră căutarea datelor și evaluarea calității acestora, precum și a domeniilor potențiale de utilizare și vizualizare.

Crearea unei INDS este esențială pentru facilitarea serviciilor publice și sprijinul dezvoltării sectorului economic și social. În condițiile existenței unei INDS, vor putea fi combinate mai multe date spațiale cu referire la calitatea mediului cu alte date geospațiale, spre exemplu date despre densitatea populației vor putea fi combinate cu cele epidemiografice și cu

cele de calitate a aerului, pentru a se putea evalua impactul poluării aerului asupra sănătății, precum și evoluția parametrilor legați de sănătate în funcție de gradul de poluare.

INDS reprezintă o însumare de tehnologii informatice, decizii politice, standarde și resurse umane necesare asigurării accesului autorităților publice, sectorului privat și publicului larg la datele spațiale.

Scop principal al unei INDS, este ca datele spațiale să fie stocate, păstrate la cel mai înalt nivel, să fie asigurată compatibilitatea lor, adică datele spațiale obținute din diferite surse să fie combinate și partajate între mai mulți utilizatori, să fie disponibile în condiții care să nu împiedice, fără motiv, utilizarea lor și să permită cu ușurință căutarea datelor spațiale disponibile, evaluarea conformității lor cu un anumit scop și aflarea condițiilor de utilizare.

INDS nu prevede existența unei singure și enorme baze de date, dar este o structură care asigură conexiunea standardizată și fără contradicții între bazele de date existente și descentralizate într-un mod standardizat și interoperabil, aflate în gestiunea autorităților publice. În cadrul INDS utilizatorul obține posibilitatea de a lucra cu datele spațiale din diferite surse, accesul la acestea fiind obținut prin serviciile de rețea. Totodată, utilizatorul lucrează cu datele spațiale actualizate, deoarece actualizarea datelor este în responsabilitatea autorităților publice. Aceasta este principala diferență dintre INDS și un sistem național de date geografice.

Pentru autoritățile publice o INDS ar elimina acele dificultăți predominante în activitate sa, în ceea ce privește disponibilitatea, calitatea, accesibilitatea și utilizarea comună a datelor spațiale pentru un număr larg de tematici și politici. Lipsa standardelor și metodologiilor unice, duce la crearea datelor spațiale necalitative și ne sistematizate (incompatibile), fapt ce nu permite utilizarea datelor în format unic.

Prezentul proiect de lege propune instrumente pentru soluționarea acestor probleme, și anume – măsuri ce vizează schimbul, partajarea, accesul și utilizarea datelor și serviciilor spațiale interoperabile pentru toate autoritățile publice. Crearea INDS va asigura un acces mai ușor și mai puțin costisitor la datele deținute de autoritățile publice, ceea ce va genera o creștere eficientă la realizarea sarcinilor publice ce le revine.

De asemenea, INDS presupune cooperare și colaborarea între autoritățile publice, prin acesta fiind redusă dublarea activității de colectare și stocare a datelor spațiale. Totodată, INDS creează condiții optime pentru cooperarea cu autoritățile publice ale altor state, în special din Uniunea Europeană, ceea ce va avea drept rezultat un schimb transfrontalier îmbunătățit de date spațiale, cu un accent special pus pe mediul înconjurător, climă, precum și securitate, transport, dezvoltare regională, turism.

Beneficiile expuse mai sus vor fi utile și pentru părțile terțe. INDS prezintă noi oportunități pentru analiză și cercetare, prin corelarea și compararea datelor spațiale din diferite zone și regiuni, precum și pentru mediul de afaceri, prin utilizarea datelor spațiale pentru luarea deciziilor în organizarea și funcționarea activității în domeniul comunicațiilor, agriculturii, turismului, precum și în planificarea teritorială (amenajarea sau utilizarea teritoriului) și în exploatarea resurselor naturale.

Prin realizarea INDS se asigură publicului un număr maxim de servicii gratuite. Prin urmare, se permite utilizarea gratuită cel puțin a serviciilor de căutare și vizualizarea, iar în anumite condiții specifice se permite și descărcarea seturilor de date spațiale. Alături de avantajele legate de simplificarea administrativă și o mai bună reglementarea, se asigură implicarea cetățenilor, punând la dispoziția acestora, informații pertinente, dându-le astfel posibilitatea de a se informa și de a lua decizii cu privire la mediul în care trăiesc, de a acționa în mod corespunzător în caz de urgență (de ex: dezastre, calamități), precum și de influența politicilor publice.

Experiența internațională:

Beneficiile recunoscute ale implementării INDS în Croația și Suedia au fost sesizate foarte rapid. În primul rând, INDS a introdus descrierea datelor prin metadata, lucru care a devenit comun pentru multe domenii: de exemplu, amenajarea spațiului sau mediul înconjurător. Până la

implementarea INDS nu a existat o cultură de descriere a datelor prin metadata. Asigurarea faptului că datele sînt stocate în instituția cea mai potrivită a fost de asemenea o abordare acceptată, de exemplu producția ortofoto este finanțată de către alte instituții, dar administrată de instituția care conform legii poartă responsabilitatea pentru păstrarea acestor date. Dublarea datelor devine tot mai mult o temă de domeniul trecutului. Crearea serviciilor este un alt aspect favorizat de INDS. La moment datele spațiale sunt ușor de găsit, indiferent de formatul lor.

Totodată, România este unul din cele 19 state membre care răspunde din punct de vedere tehnic la cerințele INSPIRE, serviciul de căutare din cadrul „Geoportal INDS” fiind în conformitate cu specificațiile INSPIRE.

Ca beneficii în domeniul utilizării datelor spațiale se pot menționa:

- Îmbunătățirea calității informației necesară politicilor de amenajare a teritoriului și implicit a colaborării cu autoritățile locale (la nivel rural, urban);
- Creșterea interoperabilității în sistemele informaționale necesare unor proiecte derulate de instituțiile corespunzătoare;
- Reducerea costurilor aferente realizării datelor spațiale;
- Creșterea gradului de conștientizare a problemelor de mediu locale și globale.

Expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului legislativ și normativ în vigoare, evidențierea elementelor noi:

Proiectul Legii cu privire la INDS reglementează seturile de date, care sînt parte a INDS, modul de asigurare a accesului și partajarea seturilor de date spațiale, serviciile de rețea necesare partajării, precum și responsabilitatea autorităților publice pentru seturile și serviciile de date spațiale și interoperabilitatea lor, conform standardelor Uniunii Europene. În anexele proiectului de lege sunt specificate seturile de date spațiale reglementate, precum și autoritățile publice responsabile de fiecare set de date.

Pentru a implementa cu succes proiectul legii și principiile de bază, autoritatea administrativă centrală desemnată în calitate de autoritate coordonatoare, prin intermediul metadatelor publicate pe „Geoportal INDS” va asigura căutarea și vizualizarea seturilor de date spațiale. „Geoportal INDS” va permite părților terțe publicarea propriilor metadata, de asemenea, va include și link-uri către diferite servicii de date spațiale, pe care le asigură autorităților publice, sau părților terțe.

Una din atribuțiile autorității coordonatoare este de a crea baza legislativă și normativă în domeniul INDS și, în acest context, oferind suport Guvernului în stabilirea regulilor de implementare.

Proiectul legii prevede crearea unui Consiliu INDS colegial, constituit din reprezentanți de nivel decizional delegați de autoritățile publice centrale, organele reprezentative ale autorităților publice locale și societatea civilă cointereseată

Conținutul actului normativ propus:

Proiectul legii este constituit din preambul, 6 capitole (21 articole), 4 anexe și stabilește:

- *prin capitolul I „Dispoziții generale”*: prevede obiectul și scopul legii, noțiunile folosite în proiectul de lege, reglementarea juridică, domeniul de aplicare și responsabilitatea pentru INDS.
- *prin capitolul II „Metadata”*: prevede conținutul și perioada de crearea metadatelor pentru fiecare anexă în parte. Normele de creare a metadatelor vor fi reglementate de un Regulament aprobat de Guvern.
- *prin capitolul III „Interoperabilitate, Servicii de rețea și Partajarea datelor”*:
 - prevederile privind procesul de interoperabilitate care constă în armonizarea seturilor și serviciilor de date spațiale prin reglementările Regulamentului aprobat de Guvern;
 - prevederile privind procesul de partajare a seturilor de date spațiale bazat pe acordul de colaborare;

- prevederile serviciilor de rețea care constă în constituirea serviciilor de căutare, vizualizare, descărcare și transformare de către fiecare autoritate publică responsabilă în parte conform Regulamentului aprobat de Guvern ce prevede procedura de creare a serviciilor de rețea;

- prevederile serviciilor de căutare se bazează pe 7 criterii de căutare;

- prevederile privind accesul și serviciile seturilor de date spațiale reglementează dreptul la acces și utilizare a seturilor de date spațiale și a serviciilor aferente.

• *Prin capitolul IV „Atribuțiile autorităților publice și terților”*: prevede competența Guvernului, atribuțiile și obligațiunile autorității coordonatoare și autorităților publice, precum și atribuțiile terților.

• *prin capitolul V „Consiliul Infrastructurii Naționale de Date Spațiale”*: prevede componența, structura, statutul și atribuțiile consiliului INDS carea are funcție consultativă.

• *prin capitolul VI „Dispoziții finale”*: prevede procesul de finanțare a INDS, inclusiv și prevederile privind organizarea executării legii și ajustarea cadrului normativ, precum și intrarea în vigoare a legii.

Fundamentarea economico-financiară:

Implementarea INDS este corelată cu costuri. Acest lucru se datorează în principal creării metadatelor, portalului, serviciilor de rețea și armonizării datelor. Toate acestea atrag cel puțin costuri legate de personal, echipament tehnic și programe software. Pentru a avea succes, INDS are totuși nevoie de a finanța și alte activități, precum cele de dezvoltare a capacităților resurselor umane și comunicare. Funcțiile de administrare a autorității coordonatoare, inclusiv asigurarea locațiilor pentru ședințele consiliului INDS, de asemenea vor avea nevoie de finanțare.

Neluând în considerație faptul că de la început INDS va avea un impact negativ de scurtă durată asupra bugetului, societatea în ansamblu va avea de câștigat de pe urma implementării. Autoritățile publice vor avea de suportat majoritatea costurilor, pe termen mediu și lung, însă, ele vor beneficia de pe urma unei administrări mai eficiente care va duce la un venit pozitiv net. Agenții economici și publicul larg nu vor avea cheltuieli de suportat, însă vor beneficia în multe feluri, ceea ce va fi de asemenea un avantaj pentru societate.

O serie de studii europene arată că venitul net al unei INDS depășește cu mult costurile, în special pentru autoritățile publice și agenții economici.

La situația actuală în Republica Moldova unde calitatea și coordonarea datelor spațiale lipsește, se presupune că beneficiile nete ale unui sistem armonizat vor fi foarte mari.

Lucrările ce țin de partajarea datelor spațiale în formă electronică și menținerea INDS vor fi finanțate din bugetele autorităților publice responsabile pentru seturile de date spațiale, precum și alte surse legale.

Autoritatea coordonatoare în comun cu autoritățile publice va elabora tarifele pentru serviciile de rețea și le vor prezenta Guvernului spre aprobare.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor legislative și normative în vigoare, actele legislative și normative care trebuie elaborate sau modificate:

Asigurarea implementării proiectului Legii cu privire la INDS necesită modificarea și completarea legislației în vigoare din domeniile precum: geodezie, cartografie și geoinformatică, cadastrul bunurilor imobile, relații funciare și protecția solurilor, precum și elaborarea, unor acte normative prevăzute de prezenta lege.

Respectarea transparenței în procesul decizional:

Prin, Ordinul nr. 21 din 20 februarie 2015, a fost creat grupul de lucru care a elaborat proiectul legii cu privire la INDS.

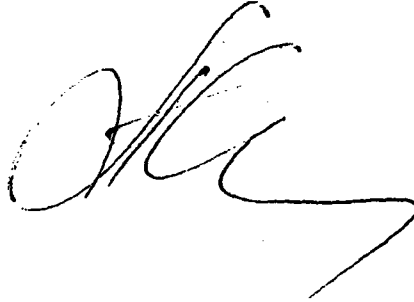
La elaborarea proiectului legii au participat reprezentanți ai Centrului e-Guvernare; Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor; Ministerul Mediului; Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor; Centrul Informațional Agricol al Ministerului

Agriculturii si Industriei Alimentare; Agenția pentru Eficiența Energetica a Ministerul Economiei; Serviciul Situații Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne; Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor; Agenția MOLDSILVA; Biroul Național de Statistică; Agenția Apele Moldovei; Academia de Știință a Moldovei.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008, privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii cu privire la infrastructura națională de date spațiale este plasat pe pagina oficială web, a Agenției Relații Funciare și Cadastru, www.arfc.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Proiectul de Lege cu privire la infrastructura națională de date spațiale a fost avizat cu toate Instituțiile interesate.

Director general

Anatolie GHILAȘ